

Міністерство освіти і науки України
Вінницький національний технічний університет

Матеріали XLV науково-технічної конференції
підрозділів Вінницького національного
технічного університету (НТКП ВНТУ–2016)

02-11 березня 2016 року

Збірник доповідей

УДК 001
М34

Видається за рішенням Вченої ради Вінницького національного технічного університету Міністерства освіти і науки України

Головний редактор: В. В. Грабко
Відповідальний за випуск: С. В. Павлов

Робоча група з підготовки конференції:

Голова робочої групи: проректор з наукової роботи ВНТУ Павлов С. В.;

Заступник голови робочої групи: начальник НДЧ ВНТУ Богачук В. В.;

Члени робочої групи:

заступники деканів факультетів з наукової роботи;

заступник директора ІнЕБМД з наукової роботи;

директор ІРВЦ Власюк А. І.;

начальник відділу з питань інтелектуальної власності Кондратьєва Л. М.;

провідний інженер відділу з питань інтелектуальної власності Петросюк Т. А.

М34 Матеріали XLV науково-технічної конференції підрозділів Вінницького національного технічного університету (НТКП ВНТУ–2016) [Електронне мережне наукове видання] : збірник доповідей. – Вінниця : ВНТУ, 2016.

ISBN 978-966-641-743-8

Збірник містить тексти доповідей XLV регіональної науково-технічної конференції професорсько-викладацького складу, науковців, аспірантів та студентів Вінницького національного технічного університету з участю працівників підприємств м. Вінниці та Вінницької області з загально-інженерних, технічних, гуманітарних та фундаментальних наук.

НТКП ВНТУ проводиться у вигляді конференцій навчальних інститутів, факультетів, конференції Головного центру виховної роботи та конференції гуманітарних підрозділів. Кожна конференція має власну тематику, оргкомітет, строки проведення пленарних та секційних засідань, та складається з однієї або кількох секцій.

УДК 001

ISBN 978-966-641-743-8

© Вінницький національний технічний університет, укладання, оформлення, 2016

Зміст

НТК ВНТУ. Головний центр виховної роботи.....	581
Пленарне засідання	
<i>Анатолій Іванович Теклюк</i> СВОБОДА І ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЯК КЛЮЧОВІ ЕЛЕМЕНТИ СТАНОВЛЕННЯ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА.....	582
Секція студентського самоврядування	
<i>Олександр Олександрович Кучерук</i> ВИХОВНА РОБОТА КУРАТОРА СТУДЕНТСЬКОЇ ГРУПИ	584
<i>Ігор Андрійович Дудатсьв</i> СПЕЦИФІКА ФУНКЦІЙ КУПАТОРА У ФОРМУВАННІ ОСОБИСТОСТІ СТУДЕНТА ВНТУ	587
<i>Дмитро Хуанович Штофель</i> ВЗАЄМОДІЯ МІЖ КАФЕДРАМИ І ФАКУЛЬТЕТАМИ В МЕЖАХ ВИХОВНОЇ І ПРОСВІТНИЦЬКОЇ РОБОТИ.....	588
<i>Світлана Олександрівна Романюк</i> САМООРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ СТУДЕНТА З ЕЛЕМЕНТАМИ ТАЙМ-МЕНЕДЖМЕНТУ	590
<i>Алла Василівна Денисюк</i> МЕТОДИ РЕГУЛЯЦІЇ ПСИХОЛОГІЧНОГО КЛІМАТУ В ГРУПІ СТУДЕНТІВ ПЕРШОГО КУРСУ	592
<i>Вікторія Володимирівна Войтко</i> ФОРМИ І МЕТОДИ ЗАЛУЧЕННЯ СТУДЕНТІВ ДО НАУКОВОЇ ТВОРЧОСТІ	594
<i>Антон Дмитрович Баланенко</i> ДОСЯГНЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ РОБОТИ СТУДЕНТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ ФІТКІ	595
<i>Дар'я Віталіївна Лудан, Віктор Вікторович Гаврилишен</i> ПОБУТОВІ ПРАВА СТУДЕНТІВ У ГУРТОЖИТКУ	597
<i>Олександр Васильович Петров, Наталія Степанівна Семічаснова</i> ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОФОРІЄНТАЦІЙНИХ ЗАХОДІВ НА ФАКУЛЬТЕТІ МАШИНОБУДУВАННЯ ТА ТРАНСПОРТУ	600

XLV Науково-технічна конференція Головного центру виховної роботи

Оргкомітет

Голова оргкомітету

А. В. Писклярова, ВНТУ, Україна

Заступник голови оргкомітету

А. І. Теклюк, ВНТУ, Україна

Члени оргкомітету

І. В. Бойко, ВНТУ, Україна

Д. Х. Штофель, ВНТУ, Україна

Секції

Пленарне засідання

Секція студентського самоврядування

СВОБОДА І ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЯК КЛЮЧОВІ ЕЛЕМЕНТИ СТАНОВЛЕННЯ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

Вінницький національний технічний університет

Анотація В статті розглядаються ключові елементи становлення громадянського суспільства, умови ефективного функціонування інституцій громадянського суспільства, феномен свободи та відповідальності, їхні вияви у роботі структур влади та інститутах громадянського суспільства

Ключові слова: свобода, відповідальність, громадянське суспільство, демократія

Abstract This paper addresses key elements of civil society, the conditions effective functioning of civil society, the phenomenon of freedom and responsibility, their manifestations in the government structures and civil society

Keywords: freedom, responsibility, civil society, democracy

Побудова успішної країни неможлива без певних ключових елементів. Які забезпечують успішну життєдіяльність соціуму. До таких елементів. Звичайно, належить державний апарат, економіка, вони найбільш виразно впливають на загальний стан країни, життя окремого громадянина. А що ж забезпечує високу ефективність державної машини. Мінімізує корупційні вияви, дозволяє досягати економічного зростання? Безперечно, тут цілий ряд факторів, більшої чи меншої значущості. Звернемо увагу на один з них – громадянське суспільство.

Розвинені різноманітні інституції громадянського суспільства виступають зовнішнім контролером діяльності влади чи то на загальнодержавному чи то місцевому рівні. Вони долучаються до обговорень щодо прийняття важливих рішень, виступають у ролі експертів або просто доносять позицію частини громади з даного питання. Таким чином влада отримує унаочнену позицію членів соціуму з приводу певних проблем, проектів, які вона хоче реалізувати, це дозволяє вибудувати більш оптимальну лінію реалізації планів. А також врахування думки представників громади зменшує соціальну напругу, унеможливорює гострі соціальні конфлікти.

В українському суспільстві ми маємо ставлення держави в особі керівників різного рівня до інституцій громадянського суспільства як чогось необов'язкового, в кращому разі, або як того, що заважає їм швидко та якісно працювати. Практика взаємодії структур держави та громадських інститутів передбачає обговорення, відкрити дискусію зі стратегічних питань розвитку певної території, населеного пункту, якогось закладу (школа, університет, фабрика, завод і т. д.).

Власне інститути громадянського суспільства мають бути постійно перед очима можновладців, нагадуючи їм, що їхня діяльність під пильним поглядом. А це шлях до зменшення корупційних дій, до збільшення ефективності влади. Напевно, інститутам громадянського суспільства необхідно виконувати функцію критики влади, функцію яку для себе визначив Сократ в епоху розквіту афінської демократії (ця демократія і винесла смертельний присуд мислителю). Він промовив, - «... якщо ви мене стратите, то вам нелегко буде знайти другого такого, який би – смішно сказати – немов гедзь, приставлений Богом до нашого міста, мов до коня, великого й благородного, але зледачілого від жиру, який потребує того, щоб його підганяв якийсь гедзь» [1, 32].

Для того, щоб займати таку позицію і послідовно її реалізовувати, на наш погляд, необхідні дві речі: свободі та відповідальності.

Свобода як можливість самостійно приймати рішення, чогось прагнути та реалізовувати ці свої наміри виступає тим чинником без якого в принципі неможливе громадянське суспільство. А звідси постає наступний висновок, що без свободи неможливе належне контролювання влади. Е. Фромм зазначає « прагнення до свободи - це не метафізична сила, хоча законами природи його теж практично неможливо пояснити; воно являє собою неминучий результат незворотних процесів індивідуалізації та росту культурної свідомості» [2, 294].

Отже бачимо, що свобода є основою для появи громадянського суспільства, вона сприяє контролю, обмеженню влади, яка завжди хоче більше повноважень, приймати рішення не оглядаючись на когось.

Але свобода це не тільки «я так хочу», «мені це подобається», «я зроблю це так», свобода разом з можливістю думати й робити певним чином неминуче поєднана з відповідальністю. Тому в кінці XX століття з'являється, актуалізується проблема відповідальності, це було зумовлено тими змінами, яких зазнало людство. Як в плані технологічного розвитку так і політичних трансформацій. Одними з перших серед мислителів теоретичне осмислення відповідальності в нову епоху (високих технологій) здійснили Ханс Йонас в роботі «Принцип відповідальності. Пошук етики для технологічної цивілізації» [3] та Ханс Ленк в книзі «Прагматична причина» [4].

Людина з одного боку хоче свободи, хоче більше прав, можливостей, але далеко не кожна людина при цьому хоче збільшення відповідальності. Це можна охарактеризувати термінами Еріха Фромма, людина хоче більше «свободи від чогось», тобто бути незалежною від якихось впливів влади, бути вільною від обов'язкової праці, від сплати податки і т. д. По суті така свобода зводиться до «я роблю що хочу». Коли ж людина переходить до «свободи для чогось» тут з'являється тінь відповідальності. «Для чого я це роблю?», «Які будуть результати?», - в такій ситуації суб'єкт прийняття рішення зважає на інших, долає межі власного егоїзму.

Громадянське суспільство неможливе без турботи про іншого, воно неможливе без відповідальності. Відповідальність в свою чергу не постане поки немає свободи, немає можливості впливати на рішення, що стосуються суспільного загалу. На кожному членові суспільства лежить певна міра відповідальності за стан цього суспільства, його активність у політичних (виборчих) процесах, громадських слуханнях. Небайдужість до того, що відбувається навколо є виявом тієї відповідальності без якої не постає громадянське суспільство, а відтак успішна країна.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ / REFERECES

1. Платон. Діалоги / Пер. з давньогр. – Київ: Основи, 1999. – 395 с.
2. Фромм Э. Бегство от свободы; Человек для себя / Пер. с англ. Д.Н. Дудинский;. – Минск: ООО «Попурри», 2000. – 672 с.
3. Jonas H. Das Prinzip Verantwortung. Versuch einer Ethik fuer die technologische Zivilisation. Fr./ M., 1979
4. Lenk H. Pragmatische Vernunft. Stuttgart, 1979

Теклюк Анатолій Іванович кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри філософії та гуманітарних наук Вінницького національного технічного університету, м. Вінниця.
Ел. адреса: gcvr216@gmail.com

Tekliuk Anatolii – Phd of philosophy, associate professor of the Philosophical Department in Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia.
E-mail: gcvr216@gmail.com

ВИХОВНА РОБОТА КУРАТОРА СТУДЕНТСЬКОЇ ГРУПИ

Вінницький національний технічний університет

Анотація Досліджується процес виховання в студентській групі, способи впливу на групу з боку куратора. Розглядаються об'єктивні та суб'єктивні фактори взаємодії куратора та студентів, становлення самостійності студентів.

Ключові слова: виховання, куратор, студентська група, особистість

Abstract The process of education in the student group, the response to the group by the curator. We consider the objective and subjective factors interact curator and students, the establishment of autonomy of students.

Keywords: education, supervisor, student group, person

Значна роль у особистісному розвитку майбутнього професіонала належить куратору академічної групи. Саме від організаторських та особистісно-професійних якостей куратора залежить вектор професійного та особистісного становлення майбутніх спеціалістів.

Процес виховання завжди спрямований на зміну поглядів, переконань, ідеалів, звичок, поведінки. Сутність виховання з точки зору філософії визначається як перетворення культури людства в індивідуальну форму існування. Сутність виховання з точки зору педагогіки полягає у привласненні соціального досвіду. Зміст цього процесу полягає в тому, щоб те зовнішнє, об'єктивне, найкраще, що є в соціальному досвіді, стало суб'єктивним, тобто перетворилося на погляди і переконання, вчинки і поведінку особистості.

Ідеалом виховання в нашому суспільстві є гармонійно розвинена, високоосвічена, соціально-активна й національно свідомою людина, що наділена глибокою громадянською відповідальністю, високими духовними якостями, родинними й патріотичними почуттями, є носієм кращих надбань національної та світової культури, здатна до саморозвитку і самовдосконалення [1].

Виховання – процес цілеспрямованого систематичного формування особистості, зумовленого законами суспільного розвитку, дією об'єктивних і суб'єктивних чинників.

У вихованні особистості беруть участь сім'я, родина, навчально-виховні заклади, на нього впливають мікро- і макросередовище, соціально-політична та економічна ситуація в країні, засоби масової інформації, громадські організації та ін. Усе це робить процес виховання, з одного боку, більш керованим, оскільки існує чимало ефективних способів і засобів впливу на особистість, а з іншого – ускладнює управління ним, тому що важко інтегрувати всі фактори впливу, застерегти особистість від негативних впливів [2].

Освітня установа є основним соціальним інститутом, що забезпечує виховний процес. У зв'язку з цим, завдання виховання людини бачиться в тому, щоб сприяти її розвитку як особі, здатній до постійного самовдосконалення, яка володіє високим культурним рівнем, розвиненим фізичним, інтелектуальним і етичним потенціалом, готова активно діяти на загальну користь у межах національної і світової культури, змінюючи і перетворюючи себе. У цьому контексті особливого значення набуває оновлення змісту і організаційних форм виховної роботи у ВНЗ, вдосконалення форм і методів роботи куратора. Від того, наскільки куратор сам по собі є особистістю, від того, наскільки серйозно він відноситься до своєї роботи, певним чином залежать результати навчально-виховного процесу у ВНЗ [3].

Кураторство – одна з форм роботи зі студентами і, як будь-яка діяльність, безпосередньо залежить від того враження, яке створюється і підтримується у студентів про куратора.

Куратор академічної групи бере чинне найбільшу участь у вихованні студентської молоді. Саме він найчастіше з-поміж інших викладачів вступає у взаємини з однією й тією ж групою студентів протягом тривалого періоду, а також створює певну виховну систему академічної групи. Виховна робота куратора здійснюється з метою засвоєння студентами сукупної системи не тільки національних та громадянських цінностей, загальнолюдських та особистісних, а також для формування моральних якостей та духовності особистості майбутнього технолога. Таким чином, у своїй діяльності наставник академічної групи здійснює також і виховну функцію. Отже, діяльність

куратора академічної групи студентів спрямована на сприяння повноцінній життєдіяльності студентського колективу та створення здорового морально-психологічного клімату в ньому, формування високої культури, моральної вихованості та професійних якостей сучасного спеціаліста, розвиток інтелектуальних і творчих здібностей.

Однак позааудиторна діяльність студентської молоді, організована наставником, не може бути лише сумою культурно-масових та інтелектуальних заходів. Її ефективність залежить не від кількості культпоходів і бесід на моральні теми, а від емоційної насиченості і творчої спрямованості роботи, яка передбачала б для кожного студента максимальний прояв своїх здібностей та таланту.

Значну увагу варто приділити питанням потенційних можливостей дозвілля. Проте сучасна молодь не завжди використовує усі можливості такої діяльності. Одним із завдань вузу в цій проблемі є надання допомоги студентові в урізноманітненні проведення вільного часу, спрямуванні молоді на творчий, розвиваючий, культурний, освітній та здоровий відпочинок, який також має бути спрямованим на духовне збагачення особистості, надбання духовних цінностей тощо.

Так історично склалося, що реалізація виховної роботи в академічних групах здійснюється через інститут кураторів. Це управлінська ланка, яка взаємодіє з іншими у системі позааудиторної виховної роботи і забезпечує її організацію на рівні студентської групи. Результатом діяльності куратора є набуття молоддю людиною соціального досвіду поведінки, формування національної самосвідомості, ціннісних орієнтацій і розвиток індивідуальних якостей особистості. Куратор – це не просто викладач, який відповідає за організацію та проведення відповідних виховних заходів, а є творцем колективу групи, який задає напрям його діяльності, що позитивно впливає на кожного члена групи. Діяльність куратора є найбільш діючим ланцюгом у навчально-виховній системі технікуму, основним механізмом її реалізації, – органічним поєднанням підготовки спеціаліста та особистості, якій властива національна самосвідомість, гідність, загальнолюдські цінності. Куратор бере на себе місію старшого колеги в оволодінні студентом позитивними соціальними ролями, використовуючи позааудиторну виховну роботу як “ситуації соціального досвіду поведінки” [4].

Але і сам куратор виступає суб’єктом соціалізації, тому що теж приймає та переробляє соціальний досвід, носієм якого є студентство. Отже, педагогічним засобом соціалізації є велика кількість стосунків, які виникають не тільки у навчальному процесі, а й в організації виховної позааудиторної роботи.

Здається цілком нелогічним те, що сучасний куратор відповідає за поведінку студентів академічної групи. Після закінчення школи, де опікуном був класний керівник, куратор послідовно переймає естафету. Цікавим є те, що батьки студентів молодших курсів не усвідомлюють того, що куратор не нянька для їхніх дітей, він відіграє іншу вирішальну роль, а саме: становлення майбутнього фахівця, громадянина, сім’янина вже на більш свідомому рівні. На цьому етапі куратор має справу з досить дорослими людьми.

На сучасному етапі у зв’язку з євро інтеграційними процесами функції та обов’язки куратора можуть бути спростовані. На нашу думку, багатовікова тенденція опікати дітей будь-якого віку залишиться у нашій країні, тому що менталітет українського народу і студентства зокрема, не може так швидко реорганізуватися та адаптуватися до самостійності. Поступове привчання молоді до відповідальності за своє навчання, поведінку, слова, вчинки і життя у повному розумінні цього слова залишається основним завданням. Становлення самостійності студентів – процес довготривалий і складний. Ми сподіваємося, що корінні зміни у вищих навчальних закладах нададуть можливості більш повно розкрити потенціал нації, досягти нових висот у здобуванні престижної освіти. Куратор трансформується у європейського тьютора, консультанта, стануть більш чіткими і прозорими вимоги до нього, його права і обов’язки; куратору ніщо не заважатиме виконувати функцію організатора дозвілля студентської молоді.

Висновок. Отже, роль куратора полягає в створенні таких умов, які б допомогли студентам знайти себе і своє місце в студентському колективі і в соціальному житті. Куратор є організатором діяльності студентів і координатором виховних дій. У своїй виховній роботі куратор реалізує педагогічні принципи гуманізації, соціальної обумовленості навчання і виховання, індивідуалізації, соціального гартування, створення виховуючого середовища.

Головне в діяльності куратора – сприяння саморозвитку особистості, реалізації її творчого потенціалу, забезпечення активного соціального захисту студента, створення необхідних і достатніх умов для активізації зусиль студентів для вирішення навчальних і життєвих проблем.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ / REFERECES

1. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: Підручник за модульно-рейтинговою системою навчання для студентів магістратури / С.С. Вітвицька // Київ: Центр навчальної літератури, 2006. – 384 с.
2. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи: Метод. посіб. / С.С. Вітвицька // Київ: Центр навчальної літератури, 2003. – 316 с.
3. Гетьман И. А. Роль куратора в развитии корпоративной культуры ДГМА (по результатам исследований) / И.А. Гетьман, С. Г. Карнаух, Т. В. Кудерская. Корпоративна культура організацій ХХІ століття: Збірник наук. праць // Краматорськ, 2007. – С. 183-190.
4. Ортинський В. Л. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В. Л. Ортинський // К.: Центр учбової літератури, 2009. – 472 с.

Кучерук Олександр Олександрович, студент групи МІТ-15б, факультет комп'ютерних систем та автоматики

Науковий керівник – Маньковська Вікторія Сергіївна, асистент кафедри метрології та промислової автоматики Вінницького національного технічного університету

СПЕЦИФІКА ФУНКЦІЙ КУРАТОРА У ФОРМУВАННІ ОСОБИСТОСТІ СТУДЕНТА ВНТУ

Вінницький національний технічний університет

Анотація Розглядається робота куратора, особливості взаємодії викладача-наставника та студентів-першокурсників, форми спілкування та методи сприяння розвитку особистості студента

Ключові слова: куратор, особистість, спілкування, адаптація

Abstract The work of the curator, features interaction and teacher-mentor first-year students, the forms and methods of communication to promote individual student

Keywords: counsel, personality, communication, adaptation

Інститут кураторства ВНТУ, що має багатолітню історію є однією із форм організації та управління навчально-виховним процесом. Робота куратора повинна бути орієнтована на створення оптимальних умов для саморозвитку особистості студента, допомогу у соціальній адаптації, залучення до корпоративної культури університету. Куратор бере участь у вирішенні цих проблем шляхом консультування, орієнтації та психологічної підтримки студентів (самостійно або через співпрацю із психологічною службою вишу). Куратор, який працює з студентами є у той же час організатором їх навчання та життя, вихователем та помічником у вирішенні складних проблем. Серед його завдань - оперативно й у сприятливих умовах залучити студентів до соціально-культурного та суспільного життя вишу; допомогти йому подолати адаптаційні бар'єри. Куратори також можуть сприяти зміцненню колективу студентської групи шляхом проведення позааудиторних заходів.

Велике значення має стиль спілкування куратора з студентами, його доброзичливість до всіх членів групи має велике значення для встановлення сприятливих ділових та міжособистісних відносин як у викладача зі студентами, так і між студентами. Зрозуміти, терпляче вислухати, подивитися зсередини на проблеми студента - це і є безпосередня робота куратора.

Отже, задачу викладача-куратора можна вважати виконаною, якщо у результаті організованої взаємодії у студентів спостерігаються: позитивна стабільність настрою; відповідність нормам поведінки у такій педагогічній системі; повага по відношенню до викладачів та працівників вишу; бажання та прагнення до співпраці; прояви взаємодопомоги, підтримки слабких; доброзичливість та адекватне сприйняття оточуючих. Системне вивчення особливостей соціокультурної адаптації студентів за допомогою кураторів може сприяти оптимізації вітчизняної системи вищої освіти, що буде підтримувати міжнародний престиж України та підтверджувати високий рівень її науки, культури та освіти.

Репрезентоване дослідження не вичерпує всього кола питань, пов'язаних із дослідженням ролі куратора у процесі соціокультурної адаптації студентів. Недослідженими залишаються питання щодо вивчення особливостей реалізації та розвитку особистісного потенціалу студентів за підтримки куратора, що викликає необхідність подальших досліджень виокремленої проблеми.

Дудатьєв Ігор Андрійович асистент кафедри метрології та промислової автоматики Вінницького національного технічного університету, м. Вінниця

Мельничук Олександра Володимирівна студентка факультету комп'ютерних систем та автоматики, Вінницького національного технічного університету, м. Вінниця

Dudatyev Igor A. Assistant Department of metrology and industrial automation Vinnitsa National Technical University, Vinnitsa

Oleksandr V. Melnychuk student of computer systems and automation, Vinnytsia National Technical University, Vinnitsa

ВЗАЄМОДІЯ МІЖ КАФЕДРАМИ І ФАКУЛЬТЕТАМИ В МЕЖАХ ВИХОВНОЇ І ПРОСВІТНИЦЬКОЇ РОБОТИ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Розглянуто питання організації виховної роботи в університеті. Описано рівні організації виховної роботи. Виконано аналіз взаємодії між кафедрами і факультетами для максимально ефективної виховної роботи.

Ключові слова: виховна робота, ВНЗ, центр виховної роботи.

Abstract

The question of educative activity organization at university is discussed. The levels of educative activity organization is described. The interaction between chairs and departments for the maximum educative activity is analyzed.

Keywords: educative activity, high school, center for educative activity.

Вступ

Виховна і просвітницька робота – невід’ємна складова вищої освіти в Україні. Адже період навчання у ВНЗ збігається з формуванням особистості студента, його світоглядної позиції, естетичних смаків, критичного мислення. І університет, як структура, з якою студент постійно взаємодіє, повинен забезпечити широкий вибір виховних і просвітницьких заходів різного спрямування.

Результати дослідження

Виховна і просвітницька діяльність в університеті взаємопов’язані. Адже виховний момент досягається через надання певних нових знань або умінь, а одержання цих знань є обов’язковою складовою особистісного культурного та інтелектуального розвитку особистості студента.

У Вінницькому національному технічному університеті (ВНТУ) створена й успішно функціонує система виховної роботи, яка заснована на принципі взаємодії між різними підрозділами університету. Задачі виховної діяльності вирішуються на кількох рівнях, серед яких слід виділити:

1. Виховна робота в ході навчального процесу (здійснюється викладачами під час проведення занять). Взаємодія «викладач – студенти». Реалізується через особистий приклад, надання нових знань, фактів, обмін життєвим досвідом.

2. Виховна робота куратора. Взаємодія «куратор – група студентів». Характерною особливістю такої взаємодії є те, що вона діє на постійній основі. Реалізується шляхом проведення кураторських годин, бесід, відвідувань студентів у гуртожитках, проведення спільних екскурсій, прогулянок, зустрічей у позаурочний час. Куратор опікає групу, сприяє створенню в ній дружньої атмосфери.

3. Виховна робота на рівні кафедр і факультетів. Взаємодія «адміністрація кафедри/факультету – студенти». Здійснюється через завідувачів кафедр, деканів, заступників деканів. Серед останніх слід виокремити заступників деканів з виховної роботи, які через старост і кураторів груп здійснюють координацію виховної роботи на факультеті. Реалізується здебільшого через проведення індивідуальних та групових бесід, надання порад, поширення інформації про відповідні події і заходи.

4. Виховна робота на рівні університету. Взаємодія «адміністрація університету – студенти». Реалізується через загальноуніверситетські заходи, часто за участі ректора, проректорів або інших представників адміністрації. Координатором такої діяльності виступає Головний центр виховної роботи (ГЦВР) ВНТУ.

Поза рівнями варто виділити такі кластери виховної роботи як Культурно-мистецький та просвітницький центр (КМПЦ), спортивні секції та Клуб ВНТУ.

До КМПЦ належать мистецькі експозиції, виставки, художні та меморіальні музеї в університеті, кабінет психолого-педагогічного консультування, лабораторія соціологічних досліджень, Польський культурний центр. КМПЦ є постійно діючим підрозділом, який здатний приймати відвідувачів на протязі всього навчального року. Студенти та викладачі університету можуть відвідувати виставкові зали КМПЦ як колективно, так і в індивідуальному порядку.

Спортивні секції на базі кафедри фізвиховання пропонують широкий перелік атлетичних, ігрових, туристичних та фітнес-гуртків для занять улюбленими видами спорту.

Клуб ВНТУ пропонує широкі можливості для реалізації творчих та самодіяльних ініціатив студентів в різних жанрах естрадного, танцювального, театрального та інших сценічних мистецтв.

Наведені ієрархічні рівні виховної діяльності, а також позарівневі кластери функціонують у тісній взаємодії між собою. Структурне і фізичне відокремлення факультетів спричинює певну ізольованість цих структурних підрозділів один від одного. У зв'язку з цим постає питання ефективної взаємодії між факультетами і кафедрами для єдиної мети – підвищення якості виховної роботи у ВНТУ.

Ефективність такої роботи доволі важко піддається оцінюванню. Однак наявність виховних заходів та ступінь залучення до них студентів може слугувати опосередкованим показником.

Як було сказано вище, основним координатором виховної роботи є ГЦВР. Одна з найважливіших його функцій – інформування підрозділів університету про події та заходи виховного і просвітницького спрямування, які відбуваються в університеті, місті, державі, міждержавні проекти. Організаторами університетських заходів найчастіше виступають: ГЦВР, науково-технічна бібліотека ВНТУ, Клуб ВНТУ, студентське самоврядування, а також окремі співробітники, кафедри, факультети. При цьому ГЦВР виступає як інформаційний посередник і відповідає за поінформованість та залучення студентів і викладачів.

Якщо організатором є окремий підрозділ ВНТУ, йому достатньо повідомити про свій захід ГЦВР, який розповсюджує інформацію по всьому університету.

Поширення інформації здійснюється через Виховну раду, до якої входять заступники деканів з виховної роботи, засідання ректорату, електронну пошту, сайт ВНТУ, соціальні мережі, оголошення й афіші в університеті, особисте спілкування.

Координацію виховної роботи на факультеті здійснюють заступники деканів з виховної роботи. Проведення спільних заходів сприяє знайомству між студентами, кураторами, встановленню контактів між кафедрами, знаходженню спільних інтересів. Організація міжкафедральних та міжфакультетських заходів дозволяє знаходити максимальну кількість однодумців та залучати до участі в них найширшу аудиторію.

Висновки

Взаємодія між кафедрами і факультетами є обов'язковою умовою успішної й ефективної виховної та просвітницької роботи в університеті. Головним координатором та інформаційним посередником такої роботи є Головний центр виховної роботи. В процесі своєї діяльності він використовує всі наявні інформаційні канали для поширення відомостей про події та заходи, а також виступає їх організатором. Взаємодія між кафедрами і факультетами здійснюється на всіх рівнях організації виховної роботи в університеті із залученням позарівневих кластерів виховної і просвітницької діяльності.

Дмитро Хуанович Штофель – канд. техн. наук, доцент кафедри проектування медико-біологічної апаратури, ст. інспектор Головного центру виховної роботи Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця.

Dmytro Kh. Shtofel – Cand. Sc. (Eng.), Associate Professor of the Chair for Medical and Biological Equipment Design, senior inspector of Main center for educative activity, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia.

САМООРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ СТУДЕНТА З ЕЛЕМЕНТАМИ ТАЙМ-МЕНЕДЖМЕНТУ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Запропоновано познайомити студентів першого курсу з правилами організації свого власного часу для покращення їх навчання в університеті та відпочинку, використовуючи при цьому елементи тайм-менеджменту

Ключові слова: тайм-менеджмент, студент, самоорганізація, планування, хронометраж, самомотивація.

Abstract

To introduce students of the first course with rules of their own time to improve their university studies and rest is offered, using the elements of time management

Keywords: time-management, student, self-organization, planning, timing, self-motivation.

Вступ

Прийоми самоорганізації і упорядкування часу для студентів мало чим відрізняються від тайм-менеджменту інших категорій людей, хіба що молоді, що навчається, потрібно не спізнюватись із підготовкою до екзаменів, вчасно здавати заліки, залишаючи можливість для відвідування молодіжних заходів [1].

Не секрет, що у період між сесіями студентство може дозволити собі лінощі і цикл феєричних святкувань, однак із наближенням здачі навчальних нормативів студент змушений усю ніч поспіль просиджувати над конспектами і підручниками замість того, щоб протягом півріччя розпланувати процес навчання і дозволити виконувати усі контрольні та лабораторні роботи. Отже, метою роботи є навчити студентів самоорганізації і ефективно опанувати прийоми тайм-менеджменту.

Результати дослідження

Сьогодні методику тайм-менеджмент розглядають не лише як управління часом, або організацію часу, не просто як набір технік планування, але як комплексну систему управління персональною діяльністю та частину самоменеджменту [2, с. 112].

Рациональне використання власного часу допоможе протягом семестру встигати у навчальних дисциплінах, мати здоровий сон і не нехтувати особистим життям. Отож, аби рационально використовувати свій час потрібно дотримуватись кількох нескладних правил, що зображені на рис. 1.

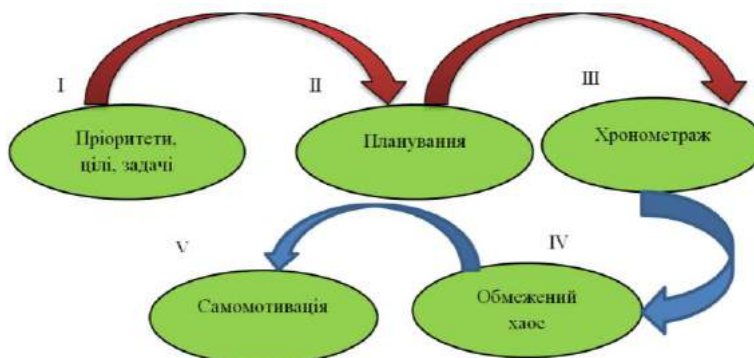

Рис. 1. Основні складові тайм-менеджменту

І правило: ставити перед собою цілі, окреслити пріоритети і задачі для досягнення поставлених цілей. Ціль потрібно ставити реальну та на великий період часу, але обов'язково визначати її кінцеву

дату і зафіксувати її на папері та задачі, які необхідно розв'язати для її досягнення. Дуже важливо визначати для себе пріоритет важливості задач, які стоять перед студентом. Для цього використовують матрицю Ензенхауера (матриця пріоритетів). Всі справи розділити на 4 категорії: важливі та негайні справи потрібно виконувати саме зараз; важливі та негайні справи, що можуть зачекати, ставити другими у пріоритеті; справи, що не дуже важливі, але негайні для виконання, виставляти третіми за пріоритетністю; ті справи, що не важливі або можна делегувати та не потребують негайного виконання, можна ставити в пріоритеті виконання останніми. До контрольної наприкінці тижня (важливе) слід готуватись зі стартом понеділка, а підготовка до семінару, наміченого на кінець місяця, може стати другою у пріоритеті задач.

II правило: завчасно планує кожен свій день. На планування свого дня у вас піде максимум 10–20 хвилин. Але ця невелика «жертва» допоможе заощадити 100–120 хвилин витраченого даремно часу і безцінно розтрачених зусиль протягом усього дня. Увечері напередодні, в кінці робочого дня складіть перелік справ, запланованих на завтра, включіть туди і те, що ви, можливо, не встигли виконати сьогодні. Так, вам не доведеться витрачати час на складання плану вранці, а за ніч ваш перелік піддається повному засвоєнню вашою підсвідомістю. До самостійного планування навчального процесу можна підійти творчо, синхронізувавши усі пункти плану дій із датами колоквиумів, семінарів, контрольних та лабораторних робіт та унаочнивши їх у вигляді таблиці чи окремого комп'ютерного додатку або додатку у смартфоні.

III правило: хронометраж. Щоб скласти план на день необхідно хоча б раз визначити точний час на виконання конкретного завдання, яке часто повторюється, час на дорогу в університет, щоб не запізнюватись на заняття і т. п. Є формула розрахунку часу 20/60/20, де 20 % часу необхідно виконувати важливі справи (присвятити вивченню іноземної мови), 60 % часу виділити на виконання рутинних, щоденних справ (підготовка до семінарських, практичних занять, спілкування з друзями) та 20% часу залишити на непередбачувані справи – форс-мажор.

IV правило: обмежений хаос. Необхідно навчитися працювати з факторами, що відволікають, обмежувати час перебування в соціальних мережах та т. п.

V правило: самомотивація. Кожна вчасно виконана задача – це ваша маленька перемога, яку можна «відсвяткувати» прогулянкою з друзями, поїданням тістечок чи переглядом фільму, але не навпаки.

Ці правила дозволять більш ефективно самоорганізуватися студенту і встигати якнайбільше. Таким чином, буде зарезервовано місце під відпочинок, грамотно організований навчальний процес і знаходитиметься час для роботи і освоєння професійних вершин.

Висновки

Головна мета роботи полягала в ознайомленні студентів з основами планування власного часу та інструментом тайм-менеджменту, щоб полегшити їх навчання в університеті та допомогти організувати свій робочий день, тиждень. В деяких університетах країни передбачено тренінги чи майстер-класи по тайм-менеджменту для студентів перших курсів в рамках ознайомлення та освоєння останніх з правилами та розпорядком навчання в університеті та студентським життям. Студент, який не володіє тайм-менеджментом, не здатний винести з сьогоднішнього ВУЗу все, що останній здатний дати. Для студентів ВНТУ можна проводити такі тренінги в рамках кураторських годин з використанням кольорових презентацій, роздаткового та відео матеріалів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Французова С. Тайм-менеджмент в системе внутреннего обучения / С. Французова, В. Усов // Менеджмент и менеджер. – 2006. – № 5. – С. 57–63.
2. Скибицкая Л. И. Тайм-менеджмент: уч. пособие для студ. эконом. Вузов / Л. И. Скибицкая – К.: Кондор, 2009. – 528 с.

Світлана Олександрівна Романюк — канд. техн. наук, старший викладач кафедри автомобілів та транспортного менеджменту, куратор гр. 1АТ-15б, Вінницький національний технічний університет

Svitlana O. Romanyuk — Cand. Sc. (Eng), Senior Lecturer of the department of automobiles and transport management, curator 1AT-15b group, Vinnytsia National Technical University

МЕТОДИ РЕГУЛЯЦІЇ ПСИХОЛОГІЧНОГО КЛІМАТУ В ГРУПІ СТУДЕНТІВ ПЕРШОГО КУРСУ

Вінницький національний технічний університет;

Анотація

Розглянуто вплив методу анкетування та проєктивних методик на формування психологічного клімату групи.

Ключові слова: куратор, академічна група, психологічний клімат, анкетування, проєктивні методики, успішність.

Abstract

Influence of survey method and projective techniques on formation of an academic group's psychological climate.

Keywords: curator, academic group, psychological climate, survey, projective techniques, achievements.

Вступ

Психологічний клімат студентської групи – це сукупність факторів, що визначають психологічний стан студентського колективу, що бере участь в загальному навчальному процесі [1].

Результати дослідження

Що стосується студентської групи, то психологічний клімат у групі першокурсників залежить як від умов навчання у ВНЗ, так і від адаптації студента до нових економічних чинників, що впливають на соціальний статус студента після закінчення середньої школи до умов навчання у ВНЗ.

Часто має вплив на психологічний клімат зміна середовища оточення, проживання у гуртожитку, умови організації навчального процесу, міжособистісні стосунки в академічній групі, а також стосунки, що склалися в сім'ї під час навчання у школі. Як правило, має значення наявність лідера у групі. Часто є лідером староста групи: це відмінник, відповідальна, толерантна, чуйна особа, що користується повагою всього колективу студентської групи. Проте, іноді трапляється, що на психологічний клімат та стосунки, що склалися у групі, має вплив неформальний лідер. Буває, що ця особа може бути не ідеальною з боку успішності чи поведінки, проте до неї дослухаються, в неї знаходять підтримку, їй довіряють всі студенти групи [2]. Щоб урегулювати стосунки в групі та призначити на посаду старости особу, яка, наче барометр, відчуватиме емоції студентської групи та буде провідником та дзеркалом настроїв студентського колективу і допомагатиме всій групі адаптуватися до нових умов навчання у ВНЗ, куратори ВНТУ пройшли тренінги у школі кураторів. Ці тренінги започатковані Службою психологічної підтримки при Головному центрі виховної роботи під керівництвом Мацко Л.А. Викладачами, що працюють кураторами першого курсу, була засвоєна низка методик визначення психологічного стану групи:

- 1) анкетування – для визначення загального рівня психологічного клімату в колективі;
- 2) застосування проєктивних методик;
- 3) метод виявлення неформального лідера групи [3].

Всі тренінги спрямовані на покращення та пришвидшення процесу адаптації абітурієнтів до студентського життя. Психологічний клімат є основним чинником, що впливає на процес адаптації до нових умов навчання, якості успішності та подальшого успішного засвоєння навчальних програм дисциплін. Робота куратора спрямована на мінімізацію психологічної напруги у студентській групі під час складання першої сесії, адаптації студентів до умов проживання в гуртожитку, підтримки соціально незахищених студентів (сиріт, напівсиріт, дітей з багатодітних сімей).

Висновки

Застосування куратором освоєних методик дало змогу покращити психологічний клімат у групі 2ПІ-156, внаслідок чого немає незадовільних оцінок за підсумками першої сесії.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Мацко Л. А., Прищак М. Д. Основи психології та педагогіки: навчальний посібник. – Вінниця: ВНТУ, 2009. – 158 с.
2. Семенова А.В. Основи психології і педагогіки: навчальний посібник / Семенова А.В., Гурін Р.С., Осипова Т.Ю. – К: Знання, 2006, - 319 с.
3. Буяльська, Т. Б., Прищак М. Д., Мацко Л. А. Робота кураторів академічних груп у вищому навчальному закладі: методичний посібник. – Вінниця : ВНТУ, 2010. – 154 с.

Алла Василівна Денисюк — асистент кафедри ПЗ, куратор групи 2ПІ-15б, факультет інформаційних технологій і комп'ютерної інженерії, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: alladen@ua.fm.

Alla V. Denysyuk — Faculty for Information Technologies and Computer Engineering, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, email : alladen@ua.fm

ФОРМИ І МЕТОДИ ЗАЛУЧЕННЯ СТУДЕНТІВ ДО НАУКОВОЇ ТВОРЧОСТІ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Розглянуто форми і методи залучення студентів до наукової творчості.

Ключові слова: наукова робота, студентська наукова робота, науково-дослідна роботи, наукова творчість.

Abstract

Consider the form and methods to attract students to scientific work.

Keywords: research, student research work, research work, scientific work.

Вступ

Науково-дослідна робота студентів є важливою складовою якісної підготовки спеціалістів [1]. Вона розвиває пошукові здібності, творче мислення, формує ініціативних та кваліфікованих фахівців. Тому залучення студентів до наукової роботи у вищих навчальних закладах є важливою та актуальною задачею, що постає у процесі підготовки спеціалістів та особливо магістрів. Метою роботи є покращення якісної складової освіти шляхом активного залучення студентів до науково-дослідної роботи та наукової творчості. Об'єктом дослідження вбачаємо процеси активізації студентської науково-дослідної роботи у вищих навчальних закладах. Предметом дослідження постають форми і методи залучення студентів до наукової творчості. Головною задачею дослідження є визначення форм і методів залучення студентів до наукової діяльності.

Результати дослідження

Залучення студентів до науково-дослідної роботи здійснюється у студентських групах у процесі вивчення профільних дисциплін та дисциплін, орієнтованих на наукові дослідження (наприклад, «Основи науково-дослідної роботи (ОНДР)»), та у позаурочний час шляхом залучення прогресивної молоді у гуртки, студії та творчі колективи наукового спрямування.

Таким чином, серед форм і методів залучення студентів до наукової діяльності відмітимо:

- виконання завдань з науково-творчою складовою у процесі вивчення профільних дисциплін;
- опанування основ ведення наукових досліджень у процесі вивчення дисципліни ОНДР;
- створення навчально-наукових структур для позаурочного навчання і активне залучення студентів до гурткової та студійної роботи науково-творчого спрямування;
- заслуховування та обговорення результатів наукових досліджень студентів на кафедральних засіданнях та семінарах;
- залучення студентів до участі в олімпіадах на конкурсах різного рівня;
- залучення студентів до участі в конкурсі студентських наукових робіт;
- залучення студентів до участі в наукових конференціях, семінарах, симпозиумах;
- висвітлення досягнень студентів в засобах масової інформації з метою популяризації науково-дослідницької роботи у студентському середовищі.

Висновки

Важливим завданням працівників вищої школи є залучення студентської молоді до наукової дослідної роботи з метою підготовки грамотних фахівців, здатних до наукової творчості.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Науково-дослідна робота студентів (НДРС) [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://npu.edu.ua!/e-book/book/html/D/ispu_kioivist_Ficyla_Pedagogika_VSh/710.html

Вікторія Володимирівна Войтко — к.т.н., доцент кафедри ПЗ, заступник декана ФІТКІ з НВР, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, email : dekanfki@i.ua.

Voitko V. Viktoriya — the Deputy Chief of studying-education work Ph.D., docent, deputy of dean FITCE of teaching educational work, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, email : dekanfki@i.ua.

ДОСЯГНЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ РОБОТИ СТУДЕНТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ ФІТКІ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Розглянуто досягнення студентського самоврядування факультету інформаційних технологій та комп'ютерної інженерії, а також визначено перспективи роботи студентської ради факультету.

Ключові слова: студентське самоврядування, досягнення, перспективи, робота студентського самоврядування.

Abstract

Considers the achievement of the student government of the Faculty of Information Technologys and Computer Engineering, as well as perspectives of work StG FITCE.

Keywords: student government, achivments, perspectives, work of students government.

Вступ

Студентське самоврядування (СтС) – це самостійна громадська діяльність студентів із реалізацією функцій управління вищим навчальним закладом (ВНЗ), яка визначається ними і здійснюється у відповідності до мети та завдань, що стоять перед студентськими колективами [1]. У своїй діяльності органи студентського самоврядування факультету інформаційних технологій та комп'ютерної інженерії (ФІТКІ) Вінницького національного технічного університету керуються законодавством, рішеннями студради університету, статутом вищого навчального закладу.

Сьогодні активно працює студентське самоврядування факультету інформаційних технологій та комп'ютерної інженерії, зокрема, в напрямках:

- підготовки і проведення культурно-масових заходів (студентська осінь – конкурс першокурсників, випуски спеціалістів/магістрів, конкурси, творчі вечори тощо);
- допомоги в організації і проведенні олімпіад, змагань, конкурсів Всеукраїнського та Міжнародного рівня;
- організації благодійних акцій (проведення благодійних виставок-розпродажів, збір коштів для учасників антитерористичної операції (АТО), відвідування поранених бійців АТО у вінницькому госпіталі, збір коштів та відвідування дитячих будинків, збір коштів для вінницького притулку для тварин).

Метою дослідження є аналіз роботи студентської ради ФІТКІ, визначення перспектив і постановка задач роботи студентського самоврядування.

Основна частина

Студентське самоврядування факультету інформаційних технологій та комп'ютерної інженерії здійснюється на рівні студентської групи, факультету, гуртожитку. Сьогодні студентське самоврядування ФІТКІ активно розвивається. Студентська рада бере участь у житті факультету, успішно реалізовує власні проекти, має значні успіхи та плани на майбутнє. У період поточного навчального року студентським активом факультету було зорганізовано, підтримано, проведено низку заходів, зокрема:

- участь у стипендіальних комісіях;
- участь у комісіях на поселення та перепоселення студентів у гуртожитку;
- участь у комісіях по відрахуванню, поновленню та переведенню студентів на бюджетну форму навчання;
- організація та проведення квесту першокурсників;
- допомога в проведенні фізичного квесту першокурсників;

- підготовка команди першокурсників до конкурсу студентської самодіяльності «Студентська осінь»;
- підготовка команд КВК міського рівня;
- підготовка команди КВК 1 курсу, яка здобула перемогу у турнірі ВНТУ;
- волонтерська допомога в проведенні Всеукраїнських олімпіад зі спортивного програмування;
- волонтерська допомога в проведенні півфіналу світу зі спортивного програмування;
- волонтерська допомога в проведенні Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт;
- волонтерська допомога в проведенні Міжнародних конкурсів з веб-дизайну та комп'ютерної графіки;
- волонтерська допомога в проведенні Міжнародних конференцій;
- допомога в проведенні заходу «Випуск магістрів»;
- підготовка і проведення заходів до Дня університету;
- організація і проведення Дня відкритих дверей ФІТКІ;
- організація і проведення низки профорієнтаційних заходів;
- підготовка і проведення культурологічних заходів університетського рівня;
- визначення і підготовка учасників університетських конкурсів «Містер Шарм» та «Міс ВНТУ»;
- організація і проведення благодійних акцій:
 - участь у благодійній акції «Відповідальність починається з тебе»;
 - проведення благодійних виставок-розпродажів з метою збору коштів для учасників антитерористичної операції (АТО);
 - відвідування поранених бійців АТО у вінницькому госпіталі;
 - збір коштів та відвідування дитячих будинків;
 - збір коштів для вінницького притулку для тварин;
 - збір макулатури.

Висновки

Перспективи роботи студентського самоврядування ФІТКІ вбачаємо в активізації студентського колективу, долученні студентів факультету до проектів студентської ради, формуванні у студентської молоді патріотичного самовизначення та активної громадської позиції.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Студентське самоврядування / Матеріали Вікіпедії [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/Студентське_самоврядування

Антон Дмитрович Баланенко — ст. гр. 1ПЗ-15м(сп), факультет інформаційних технологій та комп'ютерної інженерії, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: antikwar4@gmail.com;

Науковий керівник: **Вікторія Володимирівна Войтко** — к.т.н., доцент кафедри ПЗ, заступник декана ФІТКІ з НВР, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, email : dekanfki@i.ua.

Anton D. Balanenko— student of group 1PZ-15m(sp.), Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, email : antikwar4@gmail.com;

Supervisor: **Voitko V. Viktoriya** — the Deputy Chief of studying-education work Ph.D., docent, deputy of dean FITCE of teaching educational work, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, email : dekanfki@i.ua.

Д. В. Лудан
В. В. Гаврилишен
О. І. Суприган

ПОБУТОВІ ПРАВА СТУДЕНТІВ У ГУРТОЖИТКУ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

В ході аналізу нормативних документів, що слугують підґрунтям для проживання студентів у гуртожитку, відзначено їх актуальність у забезпеченні студентського життя в студмістечку та врегулюванні спірних ситуацій, що виникають в стосунках студент-адміністрація. Також зазначено необхідність адаптувати застарілі документи на рівні держави та університету. Внутрішні статuti та положення потрібно пристосувати до нового закону про освіту, також оновлювати сучасні документи щодо проживання студентів у гуртожитках.

Ключові слова: студентський гуртожиток, студмістечко, побутові права студентів, нормативне забезпечення, положення про студентське самоврядування.

Abstract

The analysis of basis regulations for students living in a hostel noted their relevance in ensuring students' campus life and the settlement of disputes arising in relations student with administration. It reports needs of adaptation the old documents at the state and the university level. Internal statutes and provisions need to be adapted to the new education law. Also documents of student rules in dormitories should be updated.

Key words: student hostel, campus, students' rights, normative maintenance, student self-government statute.

Вступ

Стаття 51 Закону України «Про освіту» встановлює гарантоване державою право вихованців, учнів, студентів, курсантів, слухачів, стажистів, клінічних ординаторів, аспірантів, докторантів на забезпечення стипендіями, гуртожитками, інтернатами в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України [1-3].

Стаття 54 Закону України «Про вищу освіту»: "Студенти вищих навчальних закладів, які навчаються за денною (очною) формою навчання, мають право на забезпечення гуртожитком у порядкух, встановлених Кабінетом Міністрів України." [1-3]

Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України наказом від 27.04.2015 р. № 84 затвердило нове Положення про гуртожитки, яким устанавлюється порядок надання жилої площі в гуртожитках, вселення на надану жилу площу, користування цією жилою площею та виселення з гуртожитків. [1-3]

Дія Положення поширюється на гуртожитки для проживання робітників, службовців, студентів, учнів, інших громадян у період роботи чи навчання. До гуртожитків, призначених для проживання студентів, учнів, а також інших осіб у період навчання, це Положення застосовується в частині, що не суперечить нормативно-правовим актам МОН.

Поселення в студентські гуртожитки

Поселення в гуртожитки відбувається на підставі процедур зазначених у Положенні "Про студентський гуртожиток" та інших положень навчального закладу, що регламентують процес поселення та виселення студентів. України [4-5]

Стаття 38 Студентське самоврядування Закону України "Про вищу освіту" [1-3] встановлює, що за погодженням з органом студентського самоврядування у вищому навчальному закладі приймається рішення про- поселення осіб, які навчаються у вищому навчальному закладі, в гуртожиток і виселення з гуртожитку.

Тому у внутрішніх документах навчального закладу має бути передбачено порядок поселення в гуртожитки, що обов'язково має включати представників студентського самоврядування в комісії по поселенню. Жодні внутрішні документи не можуть суперечити постановам МОН України, що регулюють дані питання та Конституції України.

Доступ до студентських гуртожитків

Будь-яке обмеження доступу мешканців до гуртожитку (в будь-які години встановлені внутрішніми документами ВНЗ) є необґрунтованим, і порушують законні права осіб, які навчаються та проживають у гуртожитках, а також суперечать Конституції України, якими не допускається встановлення будь-яких обмежень на користування житловими приміщеннями. Питання доступу мешканців до гуртожитку має бути відображене в положенні про гуртожиток відповідного вищого навчального закладу.

Згідно статті 30 Конституції України, статті 12 Загальної декларації прав людини, статті 17 Міжнародного пакту про громадянські і політичні права, статті 8 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, ніхто не має права проникати до житла чи іншого володіння особи, проведення в них огляду чи обшуку, крім випадків, передбачених ст. 233 КПК України. Це також поширюється і на студентські гуртожитки, тому право на приватну власність студентів у гуртожитку закріплене законом і не може бути порушене [1-3].

Встановлення плати за гуртожиток

Розмір плати за проживання не може перевищувати граничні розміри плати за проживання в студентських гуртожитках вищих навчальних закладів та встановлюється керівником відповідного вищого навчального закладу і розраховується відповідно до Порядку надання інших платних послуг державними та комунальними навчальними закладами виходячи з нормативу житлової площі на кожного мешканця, встановленого згідно з проектною документацією при будівництві гуртожитку, та розрахункового коефіцієнта загальної площі, що припадає на кожного мешканця гуртожитку. Варто зазначити, що така вартість не може перевищувати 40 % від розміру їх академічної стипендії (20% для курсантів та студентів I-II рівнів акредитації) [1-3].

Нормативні документи у гуртожитках ВНТУ

Основними нормативними актами, якими регулюється життя студентів у гуртожитках Вінницького національного технічного університету (ВНТУ), є Статут ВНТУ, Правила внутрішнього розпорядку студентів та працівників, Положення про студентські гуртожитки ВНТУ, Положення про студентське самоврядування ВНТУ, Положення про ЗППГУ, Угода на проживання, Порядок чергування у гуртожитках і також накази та розпорядження адміністрації, що їх доповнюють. Варто зазначити, що жодні внутрішні документи вищого навчального закладу не можуть обмежувати права студентів та проживаючих [4].

Висновок

Як висновок можна зазначити, що понад 25 років питання прав студентів у гуртожитках не мало достатнього розгляду. Реформи в галузі освіти розпочали процес перегляду і оновлення нормативних актів стосовно студентських гуртожитків. Позитивною тенденцією є те, що сьогодні студентські організації беруть під громадський контроль розробку подібних законопроектів. Показовим також є те, що у всіх подібних процесах беруть активну участь і студенти ВНТУ. Це свідчить про чудовий рівень залучення студентства університету до громадської роботи та підтримку студентських ініціатив адміністрацією та викладацьким складом.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ [Електронний ресурс]: Закон України про освіту / Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1060-12/page1> – Назва з екрану.
2. ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ [Електронний ресурс]: Порядок надання інших платних послуг державними та комунальними навчальними закладами / Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1196-10> – Назва з екрану.
3. ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ [Електронний ресурс]: Наказ "Про встановлення граничного розміру плати за проживання в студентських гуртожитках вищих навчальних закладів державної та комунальної форм власності" 28.03.2011 N 284/423/173 / Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0520-11> – Назва з екрану.
4. ВНТУ [Електронний ресурс]: ПОЛОЖЕННЯ про студентські гуртожитки ВНТУ / Режим доступу: <http://vntu.edu.ua/images/2015/studgurt.pdf> – Назва з екрану.
5. ВНТУ [Електронний ресурс]: СТАТУТ Вінницького національного технічного університету / Режим доступу: <http://vntu.edu.ua/uk/component/content/article/1-2010-12-02-14-52-55/6-statut.html> – Назва з екрану.

Лудан Дар'я Віталіївна– студентка групи ІКН-13б, факультет інформаційних технологій та комп'ютерної інженерії, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: ludan_dasha@mail.ru

ГаврилишенВіктор Вікторович– студент групи ІЗІ-15м(бак), факультет інформаційних технологій та комп'ютерної інженерії, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: gavrylyshen@gmail.com

Науковий керівник: **Суприган О. І.** – доц. кафедри комп'ютерних наук, Вінницький національний технічний університет, Вінниця

Darya Ludan V. – student of Information Technologies and Computer Engineering Department, ІCS-13b, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: ludan_dasha@mail.ru

Viktor Havrylyshen V. – student of Information Technologies and Computer Engineering Department, ІZI-15m (bak), Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: gavrylyshen@gmail.com

Supervisor: **Supryhan O. I.** – docent of computer science department, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia

ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОФОРІЄНТАЦІЙНИХ ЗАХОДІВ НА ФАКУЛЬТЕТІ МАШИНОБУДУВАННЯ ТА ТРАНСПОРТУ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

В роботі наведено низку профорієнтаційних заходів, які спрямовані на залучення потенційних абітурієнтів із шкіл, коледжів та училищ до навчання на факультеті. Пропонується системний підхід до організації профорієнтації у вищих навчальних закладах.

Ключові слова: абітурієнт, профорієнтація, профорієнтаційна робота

Abstract

The paper presents a number of professional orientation activities directed towards attracting potential applicants from schools, colleges and vocational schools to studying at the Faculty. System approach to the organization of professional orientation work is proposed.

Keywords: applicant, professional orientation, professional orientation activities

Профорієнтація на факультеті машинобудування та транспорту ВНТУ включає систему заходів, які направлені на надання допомоги молоді у виборі професії та забезпечення вільного доступу до інформації про професії, які пропонує факультет, про можливості професійної кар'єри, працевлаштування.

Профорієнтаційна робота є одним з головних чинників, які дозволяють залучити абітурієнтів до навчання на факультеті. Для цілеспрямованої організації профорієнтаційної роботи на факультеті Вченою радою запропоновані заходи для проведення протягом навчального року. Кафедри факультету керуються своїми планами на поточний навчальний рік з напрямків підготовки майбутніх фахівців.

Використовувати накопичений досвід і наявні форми проведення профорієнтаційних заходів на факультеті, визначаються завдання на поточний навчальний рік, які включають:

- рекламно-роз'яснювальну роботу;
- методичну роботу;
- виїзні просвітницькі проекти в школах, коледжах та училищах;
- аналітичні та соціологічні дослідження;
- залучення студентів старших курсів та інші.

Проведенням рекламної роботи на факультеті займаються відповідальні за профорієнтацію на кафедрах, викладачі, студенти, декан та заступники декана. На сайт факультету оперативно вноситься інформація про поточні події, здійснюється наповнення сайту творчими студентськими роботами.

Ведеться робота з підготовки та оновлення інформаційних листівок, рекламних буклетів, календарів, дисків, електронних презентацій кафедр, розміщення на факультеті стендів, пов'язаних з історією кафедр та спеціальностями.

Проводиться розсилання в школи області рекламних матеріалів про спеціальності факультету та інших друкованих матеріалів, які інформують абітурієнтів про життя факультету та перспективи.

Факультет бере участь в організації та проведенні заходів і проектів, ініційованих ВНТУ, в роботі консультативних пунктів під час роботи в приймальній комісії, проведенні Днів відкритих дверей на факультеті під час шкільних канікул, загальноуніверситетського Дня відкритих дверей. Планується організація екскурсій на факультеті для старшокласників протягом навчального року. Студенти 4 курсу проводять активну агітаційну роботу з випускниками шкіл та технікумів.

Профорієнтаційна і інформаційна робота з абітурієнтами в школах, технікумах, коледжах, училищах проводиться з метою викликати в них інтерес до навчального закладу та спеціальностей факультету.

Особливу роль в профорієнтаційній роботі відіграє робота з батьками потенційних абітурієнтів, зокрема батьківські збори, на яких батьків учнів інформують про спеціальності (професії) факультету, правила прийому, перспективи розвитку ринку праці, контрактно-цільову підготовку кадрів, роз'яснюється роль батьків у професійній орієнтації учнів – виборі професії.

Планується співпраця факультету із засобами масової інформації, яка спрямована на висвітлення значущих подій факультету для створення його позитивного іміджу, в тому числі підготовка статей про діяльність кращих студентів та випускників, для публікації в міських газетах.

На факультеті проводяться аналітичні та соціологічні дослідження, анкетування студентів 1 і 2 курсів з метою визначення ефективних методів інформування абітурієнтів.

Створений та оновлюється єдиний банк даних потенційних абітурієнтів – випускників шкіл, училищ, технікумів міста і області з відображенням інформації на карті області. Проводиться аналіз результатів прийому в поточному році і розробка пропозицій щодо вдосконалення профорієнтаційної роботи, яка проводиться на кафедрах і факультеті.

Висновки

Основні заходи з профорієнтаційної роботи проводяться структурними підрозділами університету а саме, приймальною комісією, факультетами, кафедрами та студентським активом.

Запропонований системний підхід в організації проведення профорієнтаційних заходів на факультеті машинобудування та транспорту дозволить залучити абітурієнтів, які свідомо зроблять свій вибір, що надалі покращить їх навчання в університеті.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Волкова О.А. Основы профессиональной ориентации молодежи: Учебно-методическое пособие / Под ред. Т.П. Дурасановой - Балашов: Николаев, 2002. — 68 с.
2. Алексюк А. М. Методи навчання і методи учіння / А. М. Алексюк. – Київ : Знання УРСР, 1980. – 48 с.
3. Мельник, О. Зміст, форми та методи профконсультаційної роботи зі старшокласниками в процесі профільного навчання. / О.В. Мельник– К., 2008. – 54 с., с.26
4. Сподін, Л. До питання професійної спрямованості особистості та проблеми її формування / Л.А. Сподін // Педагогіка і психологія: Зб. наукових праць – Харків: ХДПУ. – 2000. – Вип.10 . – Ч.3. – С. 110-115.
5. Давыдова Э. Х. Сборник статей для профориентации / Редкол.: Р. Белкина, Э. Давыдова. -. М.: Издательство ПЧЕЛА. - 2007. - 146 с. ил. (Серия "Выбираю профессию")
6. Давыдова Э. Х. Пособие по профориентации. Автор: Эльмира Давыдова /ред. Р. Белкина. - М.: Издательство ПЧЕЛА. - 88 с.: ил. (Серия "Выбираю профессию"). Год издания 2008
7. Пряхников Н. С. Теория и практика профессионального самоопределения. Учебное пособие. – М.: МГППИ, 1999. – 97 с.

Олександр Васильович Петров – канд. техн. наук, доцент кафедри технологій та автоматизації машинобудування, Вінницький національний технічний університет;

Наталія Степанівна Семічаснова – старший викладач кафедри технологій та автоматизації машинобудування, Вінницький національний технічний університет.

Oleksandr Petrov – Cand. Sc. (Eng.), Ass. Prof. of the Department of Machine-Building Technologies and Automation, Vinnytsia National Technical University;

Nataliya Semichasnova – senior lecturer of the Department of Machine-Building Technologies and Automation, Vinnytsia National Technical University.

Мережне наукове видання

Матеріали XLV науково-технічної конференції
підрозділів Вінницького національного
технічного університету (НТКП ВНТУ-2016)

02-11 березня 2016 року

Збірник доповідей

Матеріали подаються в авторській редакції

Підписано до видання 15. 06. 2016 р.
Гарнітура Times New Roman.Обсяг 1,89 Мб.

Видавець та виготовлювач
Вінницький національний технічний університет,
інформаційний редакційно-видавничий центр.

ВНТУ, ГНК, к. 114.
Хмельницьке шосе, 95,
м. Вінниця, 21021.
Тел. (0432) 59-85-32, 59-81-59,
press.vntu.edu.ua,
E-mail: kivc.vntu@gmail.com.

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
серія ДК № 3516 від 01.07.2009 р.